

GEOPARK KARAVANKE

Komunikacijski načrt

Špela Polak, s.p.

Svetovanje, vodenje in izvajanje projektov

december 2011

UVOD

Vzpostavitev čezmejnega parka med Peco in Košuto temelji predvsem na oblikovanju mreže, povezovanju in dopolnjevanju infrastrukture. Da bi to lahko izvedli zaradi velikega števila vključenih in podpornih deležnikov (javnosti) pomemben del predstavlja tudi komuniciranje, ki je tako opredeljeno ločeno v tem načrtu. Se pa komuniciranje navezuje predvsem na organizacijske aktivnosti - na njihovo pripravo, izvajanje, ... **Komuniciranje podpira organizacijske cilje in s tem izvedbo projekta skladno z načrtom in je nujno za uspešno izvedbo projekta.**

Pri komuniciranju je izjemnega pomena dobro sodelovanje med projektnimi partnerji in zagotavljanje podpore komuniciranja. Učinkovite rešitve namreč lahko dosežemo le s pomočjo vzpostavljanja in ohranjanja partnerstev med organizacijo in njenimi deležniki. Načrt tako natančneje opredeljuje:

- Posnetek stanja
  - Kratek povzetek projekta iz projektne dokumentacije
  - Analiza situacije: konkurenca
  - Analiza situacije: stanje v regiji
  - Deležniki
- Komunikacijski cilji
- Ključna sporočila
- Komunikacijske aktivnosti
- Merjenje

1- IZHODIŠČA

Komunikacijski načrt izhaja iz obstoječe razpisne dokumentacije, ki so jo partnerji pripravili za projekt: Vzpostavitev čezmejnega parka med Peco in Košuto. Komunikacijski načrt poleg tega vključuje tudi ideje, ki so jih partnerji oblikovali na skupnih delavnicah v Mežici, 14. decembra 2010 in v Škocjanu, 21. novembra 2011 .

Rezultat komuniciranja in s tem temeljni poudarek načrta je namenjen sprejemanju Geoparka v regiji, saj bo od tega odvisen njegov uspeh. Tako je tudi večji del posnetka stanja in aktivnosti namenjen temu delu.

2- POSNETEK STANJA

2-1 KRATEK POVZETEK PROJEKTA IZ PROJEKTNE DOKUMENTACIJE

Ime projekta: Vzpostavitev čezmejnega parka med Peco in Košuto

Sofinanciranje projekta: Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v OP Sl-AT 2007-2013.

Projektne partnerji:

- Vodilni partner: Podzemlje Pece, d.o.o. (www.podzemljepece.com)
- Regionalmanagement Kärnten Dienstleistungs-GesmbH
(<http://www.regionalmanagement-kaernten.at/>)
- Obirske jame / Obir Tropfsteinhöhlen (www.hoehlen.at)

- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Maribor / Institut für Naturschutz der Republik Slowenien / Regionalstelle Maribor (www.zrsvn.si)
- Občina Črna na Koroškem / Gemeinde Črna na Koroškem (sftp.slovenka.net/o-crna/)
- Občina Mežica / Gemeinde Mežica (www.mezica.si)
- Občina Prevalje / Gemeinde Prevalje (www.prevalje.si)
- Občina Globasnica / Gemeinde Globasnitz (www.globasnitz.at)
- Občina Sele / Gemeinde Zell (www.zell-sele.at)
- Tržna občina Bistrica nad Pliberkom / Marktgemeinde Feistritz ob Bleiburg (www.feistritz-bleiburg.at)
- Koroški pokrajinski muzej, Enota Ravne na Koroškem / Landmuseum Koroška, Regionalstelle Ravne na Koroškem (www.kpm.si)
- RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško / Regionalentwicklungagentur der Region Koroška (www.rra-koroska.si)

Občine, ki jih obsega Geopark: Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd, Bleiburg-Pliberk, Neuhaus-Suha, Feistritz ob Bleiburg-Bistrica nad Pliberkom, Globasnitz-Globasnica, Gallizien-Galicija, Sittersdorf-Žitara Vas, Eisenkappel-Železna Kapla in Zell-Sele

Območje je veliko 997 km², na njem pa živi okrog 51.500 prebivalcev.

Vsebina projekta GEOPARK

Temeljni namen projekta je vzpostavitev **pogojev za trajnostni razvoj območja**. Aktivnosti bodo potekale predvsem z **vzpostavitvijo mreže** turističnih ponudnikov, kulturnih, izobraževalnih in znanstvenih institucij. Skupen načrt upravljanja obmejnega območja bo zagotovil boljše pogoje za razvoj turističnih in strokovnih potencialov. Skupina bo v projektu predstavila geološke in druge zanimivosti krajev.

Obmejno območje Koroške je zaznamovalo:

- 350 let rudarjenja v svinčevo cinkovih rudiščih na pobočjih Pece, Uršlje gore in Obirja;
- izdanki rudnih teles in njihovi ostanki v starih rudnikih še danes privlačijo pozornost obiskovalcev in znanstvenikov, saj so nekateri izjemnega, svetovnega znanstvenega pomena;
- Periadriatska prelomna cona, kjer se spektakularno stikajo različne kamnine Evrazijske in Afriške tektonske plošče;
- rudni minerali in tudi nekaterih redkih minerali,
- Zaradi živahne prelomne in narivne tektonike in erozij ob dvigu Savinjskih Alp in Karavank, se je razvil svojevrsten zanimiv relief.
- Čudoviti gozdovi, gorski pašniki in skalovja nudijo bivalni prostor številnim posebnim rastlinam in živalim.

Projekt je nadgradnja že izvedenih projektov čezmejnega sodelovanja in vzpostavljenih čezmejnih povezav med lokalnimi skupnostmi in drugimi organizacijami z območja.

Temeljni namen projekta je vzpostavitev čezmejnega Geoparka. S čezmejnimi koordiniranjem in upravljanjem spodbujati trajnostno rabo geoloških naravnih danosti in prispevati k njihovemu ohranjanju, intenzivirati čezmejno sodelovanje, izboljšati prepoznavnost ter spodbujati trajnostni razvoj na obravnavanem območju.

Štirje sklopi:

Raziskave in razvoj (strokovne podlage, načrt upravljanja, kandidatura za EGN, načrt animacij in označevalne infrastrukture, ogled že delujočega EGN)

Infrastruktura (dva informacijska centra: Podzemlje Pece, Obirske jame; 8 interpretacijskih točk, 4 etape pohodniške Geološke poti)

Komuniciranje (komunikacijski načrt, celostna grafična podoba, spletna stran v štirih jezikih s povezavami na spletne strani; predstavitveni film o Geoparku in varovanju narave geološka knjižica za otroke- 3.000 izvodov; promocijska zložanka o Geoparku - 15.000 izvodov; strokovno-informativna brošura o Geoparku v 10.000 izvodov; učni pripomoček za poučevanje mladih; 18 dogodkov za več kot 1.000 udeležencev - min 56 udeležencev/dogodek; 6 predstavitev Geoparka izven programskega območja - 3 specializirani sejmi, 3 mednarodne konference)

Vodenje projekta (projektne svet; 6 delovnih sestankov; izdelana finančna in vsebinska poročila o izvajanju projekta na nivoju posameznega partnerja za poročanje nacionalnim organom - vsak partner 6 poročil; izdelana skupna finančna in vsebinska poročila o izvajanju projekta, ki jih pripravi vodilni partner - 6 poročil).

2-3 ANALIZA SITUACIJE: STANJE V REGIJI

Trenutno stanje v regiji, v katerem projekt nastaja, je izrednega pomena za nadaljevanje izvajanja aktivnosti. Partnerji so na delavnicah opisno opredelili stanje v regiji za katero je značilen propad gospodarstva in s tem povezane socialne težave. Značilna je apatičnost.

Za regijo so značilne še:

- nepovezanost (institucij, infrastrukture, gospodarstva, turizma),
- neprepoznavnost (turistična, gospodarska),
- močni regionalni akterji, ki pa se med seboj ne povezujejo.

Na področju turizma je stanje sledeče:

- na območje prihajajo samo dnevni turisti,
- premalo vsebin, ki bi ustrezale potrebam turistov,
- destinacija je neprepoznavna,
- potrebno je mreženje ponudnikov,
- slaba in nazadostna promocija,
- pomanjkanje kakovostnih nočitvenih kapacitet,
- slaba prometna povezanost,
- pomanjkanje znanja,
- motivacije in politične podpore in
- manjka krovna povezovalna institucija.

Prednosti regije

Regija ima bogato in raznoliko kulturno in naravno dediščino. Posamezne turistične prireditve so izjemno odmevne - npr. Gradovi Kralja Matjaža; izredno poznane so posamezne lokacije - npr. Peca. Regija ima izjemne možnosti turističnega razvoja že z razvijanjem, povezovanjem in komuniciranjem obstoječih potencialov. Odročnost in slabša infrastruktura je na eni strani slabost, a je omogočila, da je regija izredno ohranjena, kar prinaša dodatne možnosti turističnega razvoja.

Konkurenca v regiji

Vsi tisti, ki komunicirajo in potencialno predstavljajo konkurenco komuniciranju Geoparka ali pa se vključujejo v regijo:

- Turistična ponudba
Obstoječi in nastajajoči geoparki
Drugi turistični ponudniki
Turistične organizacije, ki niso iz regije (STO, organizacije iz Ljubljane ali Dunaja, Kärnten Werbung)
- Odločevalci
Lokalni in nacionalni odločevalci
Institucije
- Gospodarstvo
Železarstvo
Podjetja v stečaju
Gospodarska nepovezanost

Nekateri ključni podatki o regiji v Sloveniji (vir: Statistični urad RS, www.stat.si - Slovenija ima 12 statističnih regij)

Koroška regija (statistična) je na predzadnjem mestu med slovenskimi regijami po razvitosti infrastrukture (ceste, železnice).

Koroška se po stopnji izobrazbe prebivalstva (15+ let) uvršča med štiri regije z najnižjimi stopnjami izobrazbe.

Med slovenskimi regijami je Koroška na četrtem mestu z najmanjšim številom prebivalcem (na prvem mestu je Zasavska, na drugem Notranjsko-Kraška, na tretjem Spodnje-savska). Skupaj je imela v letu 2010 Koroška 72.812 prebivalcev. Koroška regija je v Sloveniji na drugem mestu po stopnji nezaposlenosti (pred njo je Pomurska regija).

Nekaj ključnih podatkov o regiji v Avstriji (vir: Austria Statistik, www.statistik.at, okraj Velikovec / regija Južna Koroška, dežela Koroška ima 10 političnih okrajev)

Politični okraj Velikovec se v deželi Koroški, glede na stanje splošne visokošolske izobrazbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let (primerjava 2008), uvršča na 8. mesto (prav tako tudi glede na stanje univerzitetne in višješolske izobrazbe).

Podatki o prebivalstvu so se med letoma 2001 in 2006 spreminjali v negativno smer, saj je bilo leta 2006 153 manj rojstev (na 5. mestu med okraji v deželi Koroški) in 317 manj prebivalstva zaradi odseljevanja (na 6. mestu med okraji v deželi Koroški).

Politični okraj Velikovec se v deželi Koroški uvršča na 7. mesto po gostoti prebivalstva (stanje 2008).

2-4 DELEŽNIKI

S pomočjo razpisne dokumentacije, delavnic in priprave komunikacijskega načrta smo prepoznali spodaj opisane deležnike. Novi deležniki se bodo vsekakor in skoraj zagotovo še pojavili v procesu izvajanja projekta in posameznih komunikacijskih aktivnosti in jih je mogoče še dopolniti glede na potrebe posameznih nalog projekta. Tako je seznam predvsem v pomoč pri izvedbi posameznih aktivnosti (npr. pripravi in pošiljanju vabil na dogodke), ...

Projektni partnerji

Vsi partnerji morajo biti v vseh fazah aktivno vključeni, kar zagotavlja učinkovit potek projekta in pripravo temeljev za dolgoročno sodelovanje pri varstvu narave in hkratnem razvoju turističnega gospodarstva.

Mediji

Regionalno, nacionalno in specializirani

Mediji so eden izmed ključnih deležnikov prenosa informacij.

Izobraževalne organizacije v parku (pričakovanja: vključevanje v šolski program in pridobivanje znanja)

Vrtci 25

Osnovne šole 33

Srednje šole 4

Izobraževalne organizacije prek Geoparka pridobijo vsebine, hkrati pa Geopark z njimi gradi dolgoročno sodelovanje.

Izobraževalne organizacije izven parka

Fakultete (ŠTEVILO), institucije za vseživljenjsko učenje (1 Ljudska univerza, CSOD Peca, Ajda Libeliče)

Izobraževalne organizacije prek Geoparka pridobijo vsebine, hkrati pa Geopark z njimi gradi dolgoročno sodelovanje.

Regija

Občine - 13 občin: župani, občinski svetniki, predstavniki za družbene dejavnosti, predstavniki za okolje, oddelki za pripravo razvojnih programov (pričakovanja: komunalna infrastruktura - trenutno najbolj aktualno; nova delovna mesta, ohranjanje narave)

Krajevne/vaške skupnosti - 253 skupnosti: predsedniki

Lokalni prebivalci - 50.577 prebivalcev - (pričakovanja: prispevek Geoparka k razvoju regije, boljša dostopnost, boljša prepoznavnost; profit; delovna mesta; druge ugodnosti)

Lastniki zemljišč

Lokalni mnenjski voditelji

Sprejemanje regije in njeno vključevanje v Geopark je temelj za delovanje parka. Podpora regije odloča o uspehu Geoparka.

Stroka

Strokovnjaki

Znanstveniki (pričakovanja: omogočiti razvoj geologije)

Vključevanje stroke je pomembno tako zaradi utemeljitve pomena Geoparka kot tudi zaradi razvoja.

Obiskovalci

Obstoječi obiskovalci (pričakovanja: nova ponudba, drugačna, atraktivna, boljša povezanost turistične ponudbe na slo in aut strani in različnih področjih (rudarstvo + kulinarika)

Potencialni novi obiskovalci

Pomembni so zaradi razvoja turističnega gospodarstva.

Turistične organizacije

Regionalna turistična zveza - TVB Klopeinersee-Südkärnten (pričakovanja: vključitev v strokovno projektno skupino; promocija Geoparka)

Turistični ponudniki iz območja (agencije: Koratur, Pobelox, ...; drugi ponudniki: kulinarika, rekreacija, muzej; Gradovi Kralja Matjaža), turistične agencije oziroma ponudniki turistični potovanj, TIC (pričakovanja: pridobitev agencij za trženje Geoparka; Razvoj; pridobivanje gostov; ponovno atkiviranje stacionarnega turizma)

Turistične organizacije predstavljajo podporo obiskovalcem in s tem turističnemu razvoju regije.

Odločevalci regionalno in nacionalno

Deželna oddelka 15 in 20 (pričakovanja: vključitev v projektno in strokovno skupino)

Deželni svetniki oziroma koroška deželna vlada (pričakovanja: javna podpora)

Komisija Drava

Geološki zavod Slovenije

Ministrstvo za okolje in prostor

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Urad Slovenske in Avstrijske nacionalne komisije za UNESCO

Pomembni so predvsem zaradi formalnega vidika vključevanja Geoparka v načrte, financiranje, potrditve.

Kmetijstvo

Kmečka izobraževalna skupnost

Kmetijstvo je pomembno zaradi ohranjanja krajine in podpori razvoju turističnega gospodarstva.

Drugo gospodarstvo

Podjetja, obrtniki

Gospodarska zbornica

Vključevanje drugega gospodarstva v Geopark je pomembno za zagotavljanje dolgoročnega razvoja.

Nevladne organizacije

Kulturna društva

Društva predstavljajo predvsem dopolnilno dejavnost Geoparku.

Drugi čezmejni projekti

Druge čezmejne iniciative ter projektne skupine iz tega območja (npr. karavanke@prihodnost.eu)

Sodelovanje zagotavlja bolj pestro dopolnilno ponudbo in možnost medsebojne podpore pri obiskovalcih .

3- KOMUNIKACIJSKI CILJI

Komunikacijski cilji se nanašajo na obdobje do zaključka projekta: avgusta 2013. Cilji so zapisani za Avstrijo in Slovenijo skupaj - razen, kjer je izrecno navedeno drugače.

Informiranje

- Vse prepoznavne turistične agencije v območju Geoparka bodo poznale Geopark
- Vsaj 10 agencij iz drugih območij je informiranih o Geoparku
- 10 % lokalnih prebivalcev v območju Geoparka bo informiranih o pozitivnih vidikih Geoparka (5100 prebivalcev)
- 75 % strokovnjakov s področja geologije bo prepoznalo Geopark kot možnost izboljševanja strokovnega znanja

Doseganje razumevanja in naklonjenosti

- 50 % predstavnikov medijev razume vsebine in namen Geoparka do njegove kandidature za vključevanje v Unesco mrežo geoparkov do konca leta 2012
- Vključevanje Geoparka v strokovno literaturo (vsaj trije primeri)

Doseganje aktivnosti

- Do konca 2010 naj vsaj dve osebi iz deželne vlade (politično) podpreta Geopark v deželnih strategijah (cilj samo za Avstrijo)
- Deželni oddelek/ turizem (regionalna zveza ter ponudniki) vsaj 10 oseb naj aktivno vključuje Geopark v svojo ponudbo (cilj samo za Avstrijo)
- Pridobitev prioritete statusa na nivoju občine v prvem letu delovanja (cilj samo za Slovenijo)
- Do konca projekta bo vseh 13 predvidenih občin vključenih v delujočo strukturo Geoparka
- 30 učiteljev in ravnateljev bo po treh letih aktivno in samoiniciativno vključevalo Geopark v učne programe
- 40 šol iz cele Slovenije bo prišlo na vsebinski izlet (kulturni, športni, naravoslovni)
- Sprejem kandidature za Unesco-cilj za slo in aut - Geološki zavod, Slovenska UNESCO komisija in ZRSVN - 5 ljudi (cilj samo za Slovenijo)

4- KLJUČNA SPOROČILA

Ime Geoparka: **GEOPARK KARAVANKE**

O projektu

V projektu Geopark Karavanke 12 partnerjev iz Slovenije in Avstrije vzpostavljajo sodelovanje za park med Peco in Košuto.

Partnerji bodo v projekt vložili sredstva v infrastrukturo in turistično ponudbo za vzpostavitev parka med Peco in Košuto.

Partnerji bodo v času projekta pripravili tudi podlage za vključitev parka v Unesco mrežo Geoparkov

Projekt bo trajal do avgusta 2013.

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Operacija se izvaja v OP Sl-AT 2007-2013.

O Geoparku

Geopark Karavanke je priložnost za trajnostni razvoj obmejnega območja med Slovenijo in Avstrijo.

Odkrivamo zgodbe zapisane v kamninah stare prek 400 milijonov let ob meji med Avstrijo in Slovenijo, ki pravijo, da:

- je bilo tukaj nekoč morje.
- so v njem nastajale sedimentne kamnine in bruhalo vulkani.
- so bile s številnimi zapletenimi procesi kamnine spremenjene, nastajale so »nove«.
- se je morje širilo in umikalo, postajalo je plitvo in spet globlje.
- so se gorovja dvigovala in gubala, oblikovale so se doline.
- so nastajale rude in premogi.
- sta se zbližali ter staknili »Evrazijska« in »Afriška« litosferska plošča.
- so ledeniki preoblikovali površje.
- so se na območju »naselile« zanimive rastline in živali.
- so svinčeva, cinkova in železova ruda ter premog zaznamovali način življenja tukajšnjih ljudi.

V Geopark Karavanke vabimo vse raziskovalce, ki si želite počitnic po svoji meri.

Geopark Karavanke, v katerem greste lahko na sprehod pod zemljo - po prek 1000 km dolgih tunelih.

Na www.geopark.si je vodnik za srečevanje zgodb zapisanih v kamninah ob meji med Avstrijo in Slovenijo.

Za šole (dodatna možnost): zabavno, poučno, ni mučno - Geopark Karavanke

6- MERJENJE

Tabelo glede merjenja uspešnosti komuniciranja izpolnjuje vsak partner samostojno. Merjenje sledi zastavljenim ciljem.

Generalni cilj	Natančen cilj	Dosežek
Informiranje	Vse prepoznavne turistične agencije v območju Geoparka bodo poznale Geopark	Število seznanjenih (imamo odziv/potrditev z njihove strani): ____
	Vsaj 10 agencij iz drugih območij je informiranih o Geoparku	Število seznanjenih (imamo odziv/potrditev z njihove strani): ____
	10 % lokalnih prebivalcev (5100 preb.) v območju Geoparka bo informiranih o pozitivnih vidikih Geoparka	Število informiranih prek objav v medijih (število objav v medijih in doseg medijev): ____ Število udeležencev na dogodkih: ____
	90 % strokovnjakov s področja geologije bo prepoznalo Geopark kot možnost izboljševanja strokovnega znanja	Število informiranih (imamo odziv/potrditev z njihove strani): ____
Doseganje razumevanja in naklonjenosti	50 % predstavnikov medijev razume vsebine in namen Geoparka do njegovega vključevanja v Unesco mrežo geoparkov do konca leta 2012	Število novinarjev, ki pravilno povzame vključevanje v Unesco mrežo: ____ (število objav)
	Vključevanje Geoparka v strokovno literaturo (vsaj trije primeri)	Trije primeri vključevanja Geoparka v strokovno literaturo: ____
Doseganje aktivnosti	Do konca 2010 naj vsaj dve osebi iz deželne vlade (politično) podpreta Geopark v deželnih strategijah (cilj samo za Avstrijo)	Dve osebi iz deželne vlade podpreta Geopark deželnih strategijah: ____
	Deželni oddelek/ turizem (regionalna zveza ter ponudniki) vsaj 10 oseb naj aktivno vključuje Geopark v svojo ponudbo (cilj samo za Avstrijo)	Deset oseb aktivno vključi Geopark v svojo ponudbo: ____
	Pridobitev prioritete statusa na nivoju občine v prvem letu delovanja (cilj samo za Slovenijo)	Pridobljen prioriteten status: ____
	Do konca projekta bo vseh 13 predvidenih občin vključenih v delujočo strukturo Geoparka	Število občin vključenih v delujočo strukturo Geoparka: ____
	30 učiteljev in ravnateljev bo po treh letih aktivno in samoiniciativno vključevalo Geopark v učne programe	Število učiteljev in ravnateljev, ki so vključili Geopark v učne programe: ____
	40 šol iz cele Slovenije bo prišlo na vsebinski izlet (kulturni, športni, naravoslovni)	Število šol iz vse Slovenije, ki so prišle na izlet: ____
	Sprejem kandidature za Unesco	Sprejem kandidature za Unesco: ____